

Tamsioji pusė

– Kaip čia gražu! – aiktelėjo Barbora, dairydamosi aplink.

Būrys skautų visai savaitei atvyko į Švarbūdos mišką, ketindami šauniai praleisti laiką su draugais, surinkti miške šiukšles ir visas septynias dienas gyventi be jokių patogumų... Net be telefonų! Juk dar diena kita, ir jie visi išsikraus.

Šalia stovyklavietės lyg specialiai užsakytas tyvuliavo nedidelis ežeras, apsuptas žiemą sniego svorio nulenkiamų beržų ir glostomas nukarusių šimtamečių eglių šakų.

– Galėsime išsimaudyti! – sušuko laimingas Aidas.

– Kažin ar norėsi daug pliuškentis, šio ežero vanduo – ledinis, – šyptelėjo vadovas Ignas.

– Ir kaip mes anksčiau neatradome tokios vietelės? – vis dar stebėjosi Barbora. – Kaip mano mamai patiktų! Būtinai grįšim čia su šeima.

– Kuo daugiau žmonių čia atkeliaus, tuo daugiau šiukšlių paliks... – atsiduso vadovas Ignas.

Ignas apsisuko keliauti atgal iki autobusiuko, kuri buvo palikę už gerų dviejų kilometrų, – reikėjo atnešti likusius daiktus.

– Kas su manimi?

– Aš!

– Aš!

– Aš!

Sukruto berniukai savanoriai, tingintys statyti palapines ir norintys dar kartą apžiūrėti naujutėlaitį Igno autobusiuką su baltos odos sėdynėmis.

– Gal Ignas duos pavairuoti? – Gusto akys spindėjo.

– Nemanau, jei kas atsitiktų... gi visiškai naujas! Man tik įdomu, iš kur Ignas, dirbdamas mokytoju, galėjo sutaupyti tokiai mašinai... – pašnibždomis atsakė Mykolas. – Mano tėvai jau trejus metus naujai taupo.

– O kokie jo rūbai, matei? Pernai tikrai nebuvo taip gerai apsirengęs. Gal apiplėšė kokį banką? – nusijuokė Gustas ir abu patraukė paskui kitus link autobusiuko.

Vakare, kai visos palapinės buvo pastatytos, skautiška košė suvalgyta, o lėkštės išlaižytos alkanų liežuvių, visas būrys (o jų buvo trylika) susėdo aplink didžiulį laužą.

– Kaip aš pasiilgau tokių vakarų... – pasidžiaugė Akvilė.

– Ir aš, – šypsodamasi pritarė Barbora.

– Visai gerai, kad vasara dar tik prasideda! – Gustas visada buvo optimistas.

– O aš labiausiai pasiilgau... – Mykolas nutilo, erzindamas kitus.

– Tai ko tu pasiilgai?! – pirmoji pasidavė Barbora, kuri buvo iki ausų įsimylėjusi Mykolą.

– Šiurpnakčio istorijų! – sukikeno jis.

– Teisingai! Ir aš! – entuziastingai pritarė Gustas.

- Ignai, ar pasirošei? – Pijus taip pat nekantravo.
- Kur čia nepasiroši... Apie šią vietą tiek legendų pripinta, kad nežinau, ar man užteks vakarų jas visas jums papasakoti!
- Rimtai? Apie šitą vietą? – Mykolas atrodė užsidegęs.
- Ignas linktelėjo.
- Sutariam, kad neišsigąsit, ką? – stengėsi būti rimtas.
- Ignai, baik juokauti, mes juk ne pradinukai! – pasipiktino Gustas.
- Mergaitės tylėjo.
- Miško tylumoje spragsintis laužas ir mėnesienos šviesa baisesiai istorijai tiko tiesiog tobulai.
- Barbora, kasmet klausydamosi Igno istorijų, stengdavosi nesisukioti. Žiūrint į ryškius laužo liežuvius nebūdavo taip baisu, bet jei tik žvilgteldavo per petį į miško gūdumą... brrr, pasidarydavo labai nejauku – atrodydavo, kad už kiekvieno kamieno švysčioja akys ir traška kažkieno numintos šakelės.
- Tai kada gi pradėsi? – nekantravo Mykolas.
- Kad tik nesigailėtum, kai kiūtinsi į palapinę šešėliais... – šyptelėjo Ignas ir visi vaikai sukrizeno, nors kai kurie ir nelabai džiugiai, bet juk neišsiduosi draugams, kad dar nė neprasidėjus pasakojimui jau baugoka...
- Taigi, vienoje istorijoje pasakojama... – pradėjo Ignas.
- Palauk, palauk, o kur tu tas istorijas girdėjai? – vadovą pertraukė Akvilė.
- Aaam... Aš labai atidžiai klausau, ką žmonės pasakoja, – šyptelėjo jis. – Taigi, žmonės pasakoja apie ūkininko sūnų, kuris, ganydamas karves, per pilnatį nakvojo prie šio ežero.
- Dar negirdėjau, kad kas miške ganytų karves, – įsiterpė Gustas.

– Na, gal čia ne visuomet buvo toks tankus miškas? Nustokit pertraukinėti! Žodžiu, jis pasiliko nakvoti, tikriausiai labai panašioje vietoje į šią, kur dabar sėdime. Buvo giedra naktis, švietė pilnatis, o ūkininko sūnus vis negalėjo užmigti: galvojo ir galvojo apie vieną kaimo mergaitę, kuriai kitą dieną ketino nunešti surinkęs pievos gėlių puokštę. Besvajodamas susiprato, kad jau porą dienų nesiprausė, kaipgi toks nevalyvas pasirodys savo gražulei, ir žvilgtelėjo į ramų kaip stiklas ežero vandenį. Ilgai stebeilijo į savo atvaizdą, kol jam pasivaideno, kad kažką mato po vandeniui. Pasirodė, kad po ežero vandenimis lygiai kaip ir ant kranto auga eglės ir beržai, tik kažkodėl... gerokai tamsesni ir pasislėpę šešėliuose, o tarp jų laksto juodos tamsios būtybės, panašios lyg ir į žmones, lyg ir į gyvulius. Vaikis lenkėsi vis arčiau vandens, negalėdamas įžiūrėti, kas gi ten bėgioja, kol neišlaikęs pusiausvyros pūkštelėjo tiesiai į ežerą. Niekas daugiau to vaikino nebematė. Kai į kaimą karvės grįžo pačios be piemens, visi ėmė ieškoti prapuolėlio, bet rado tik jo batus, išmėtytus palei ežerą.

Barbora garsiai nurijo seiles. Visi vaikai aplink laužą tylėjo ir nė vienas nedrįso pažiūrėti į spindintį už nugaros ežerą – buvo lygiai tokia pati pilnatis nušviesta naktis. Girdėjosi tik spragsinčios drėgnos malkos.

Patylėjęs Ignas pasakojo toliau:

– Žmonės ėmė kalbėti ir šiaip, ir taip. Kai kurie prisiminė senelių ir prosenelių istorijas, kad ir anksčiau čia dėjosi keistenybės: dingdavo piemenėliai ar grybautojai, o vanduo tapdavo tamsus ir neperregimas. Kai kas sakė, esą po vandeniui yra kitas – šešėlinis pasaulis, kuriame gyvena tokie patys žmonės, tik kupini pačių pikčiausių kėslių, tarsi būtų mūsų blogosios pu-

sės atspindys. Todėl kartą įkrikęs – nebeišlipsi, kaip ir padaręs nuodėmę – nebebūsi nekaltas... Na, o jei jau pasiseks iš jo vandenų ištrūkti...

– Kas... kas tada? – Barbora nurijo seiles.

– Tada mūsų pasauliui ateis galas. – Tai pasakęs, Ignas nevalingai pasikasė randą, nutįsusį nuo ausies iki skruostikaulio, ir susimąstęs valandėlei nutilo.

– Na, tai kas maudytis? – po akimirkos juokdamasis tylą pertraukė jis.

Norinčiųjų neatsirado.

– O tu tiki? – paklausė Gustas Mykolo, kai jie jau buvo palapinėje, patogiai susirangę miegmaišiuose.

– Kuo? – nesuprato Mykolas.

– Ta Igno istorija.

– Eik tik.

– Ir aš netikiu... – pritarė Gustas. – Bet ar tu matei, koks iš tiesų tamsus ežero vanduo?

– Ne, nemačiau. O kas čia tokio? Gal kokių medžiagų šaltinis prinešė, todėl ežeras ir tamsesnis.

– Aišku, kad greičiausiai taip ir bus, bet vis tiek... man vanduo pasirodė labai keistas.

– Nori eiti pažiūrėt? – Mykolas, pagautas entuziazmo, atsisegė miegmaišį ir atsistojo.

– Ką, dabar?! – Gustas negalėjo patikėti, kad Mykolas tikrai nori lįsti į lauką vidury nakties. Bet net nematydamas draugo akių Gustas suprato, kad jos spindi.

– O kodėl ne? Kaip tik pilnatis. Patikrinsim Igno istoriją! – Mykolas nusijuokė.

Negi pasirodysi skystablauzdžiu prieš draugą... Gustas neturėjo kur dėtis, todėl nenoromis atsisegė miegmaišį ir užsivilko džemperį.

– Turi žibintuvėlį? Savo kažkur nukišau... – Gustas ėmė kuistis po kuprinę.

– O kam jis? Visas blogybes išvaikysim! Einam tamsoje, bus įdomiau!

Gustas nieko neatsakė. Jis ir pats negalėjo atsispirti norui patyrinėti ežerą, tačiau mintis naktį vieniems bastytis miške nebuvo pati maloniausia.

Atsegus palapinės užtrauktuką berniukus pasitiko žaluma kvepianti drėgmė.

– Brrr, na ir vėsu, – nusipurtė Mykolas. – Gal einam pagąsdinti mergaičių, ką manai?

– Gerai sugalvojai! Galim susirasti didelę šaką ir ja pabraukti per mergaičių palapines, – sukrizeno Gustas, kuriam nuotaika iš karto pasitaisė. – Barbaros palapinė visai arti krūmų, bus pats tas pasislėpti!

Gustas slapta buvo įsimylėjęs Barbarą, kuri į jį nekreipė nė menkiausio dėmesio.

– Kietai sugalvojai! Einam prie ežero pasirinkti šaką.

Sulinę, lyg būtų kokie šnipai, jiedu patylomis praslinko pro draugų palapines. Regis, visi miegojo, nes jokių kuždesių nebuvo girdėti.

– Čia geras priėjimas! – sušnibždėjo Mykolas Gustui.

– Pažiūrėk, koks lygus ežero paviršius – kaip stiklas! – virš vandens pasilenkė Gustas. – Atrodo, kad vandenyje išpieštas ir miškas, ir mėnulis.

– Bet viskas kur kas tamsiau... ir kažkaip kitaip, – pastebėjo Mykolas. – Matai?

Mykolas pirštu parodė į vandenyje atsispindintį mėnulį. Šis atrodė tarsi paskendęs pilkame tirštame rūke, nors iš tiesų buvo baltas ir spindintis – danguje nė debesėlio.

Abu berniukai sutūpė šalia ir įsispoksojo į ežerą.

– Matai ką nors vandenyje? – neramiai paklausė Gustas, jam darėsi neįtikėtina. Vanduo atrodė juodas ir... it netikras.

– Ne. Bet tu pasilenk ir prisidenk akis nuo mėnulio šviesos, taip geriau matysis!

Vos spėjęs pasilenkti ir kilstelti delną prie kaktos, Gustas pajuto, kaip Mykolas stumtelėjo jį iš nugaros. Neišlaikęs pušiausvyros jis pliumptelėjo į vandenį, prieš tai spėjęs pačiuoti draugui už kojos, tad Mykolas taip pat įvirto.

– Ar išprotėjai?! – visai nepiktai sušuko Gustas, pamiršęs, jog visi aplinkui miega.

– Negalėjau susivaldyti, *sorry*, – atsakė šlaputėlis Mykolas ir abu ėmė juoktis.

– Nesitikėjau, kad vanduo toks šaltas, – baigus juoktis ir taškutis, nusistebėjo Gustas.

– Aha, ir aš visas pašiurpęs. Toks jausmas, kad ir oras atšalo.

Nutilę draugai apsidairė. Miškas atrodė kitaip. Medžiai tankiau suaugę, beržo, palinkusio virš ežero, šakos labiau susipynusios ir išsikerojusios, o eglės skaros aptriušusios.

– Mykolai... – sušnibždėjo Gustas.

– Šššš, paklausk, – vos girdimai atsiliepė draugas.

Tolumoje kažkas sukaukė.

– Kas... kas čia buvo? – Gustas ėmė drebėti: buvo ir pasiutusiai šalta, ir žvėriškai baisu.

– Nežinau, bet tikrai ne vilkas. Koks čia žvėris? Nieko Lietuvoje, be vilkų, nebūna...

– Pažiūrėk į vandenį, Mykolai...

Abu berniukai įsispoksojo į šviesų ežero paviršių. Ežero dugne švietė mėnulis ir spygliuotos eglės šakos kuteno vandens paviršių.

– Bet... ar matai? Kur mėnulis? – užvertęs galvą, Mykolas žiūrėjo į tuščią juodą dangų.

– Bet... kaip jis atsispindi vandenyje? – Gustas vis dar nesu-prato.

– Jis neatsispindi... Mėnulis ten, – Mykolas parodė į ežero dugną, o Gustas išplėtė akis. – Mes... mes kitoje ežero pusėje?!

– Negali būti... – žvelgdamas į gelmę Gustas ėmė kalenti dantimis ir akimirką pasirodė, kad iš jo burnos eina garas visai kaip žiemą. – Šššookkam atgal! – sušuko jis.

– Ne, ne, palauk, pažiūrėk ten! – Mykolas pirštu rodė stovyklos link.

– Ten mūsų stovykla! – nustebo Gustas. – Bet kaip...

– Arba kažkas panašaus į ją. Einam, pažiūrėsime, o paskui šoksime atgal.

– Gal nereikia, Mykolai... Atsimeni, ką pasakojo Ignas? Čia kitas, tamsusis pasaulis....

– Mes tik pažiūrėsime ir iškart bėgsime atgal, – užsispyrė Mykolas ir patraukė prie palapinių.

Gustui neliko nieko kita, kaip sekti iš paskos.

– Laužas nebedega, – pastebėjo Gustas.

– Nežinia, ar jis kada nors išvis degė, akmenys šaltutėliai, – Mykolas atsitūpęs tyrinėjo laužavietę.

– Bet kaip čia dvokia! Lyg šalia būtų pastatytas tualetas, – Gustas užsispaudė nosį.

– Ir visur primėtyta šiukšlių, apsidairyk!

Iš tiesų aplink laužą mėtėsi įvairios atliekos: traškučių pakečiai, stiklainiai, kažkokie puvėšiai, padangos. Kai kurių daiktų net nebuvo galima atpažinti – ir visa laimė.

– O Dieve, kaip šlykštu, – sužiaukčiojo Mykolas, įlipęs į neaiškios kilmės košę.

– Pažiūrėk į palapines. Jos kažkokios...

Abu priėjo prie pirmosios palapinės, arba tiksliau – to, kas iš jos buvo likę.

Vienoje pusėje iš žemės stirksojo metaliniai palapinės skersiniai. Palapinės medžiaga buvo visa sudriskusi: atrodė, lyg kažkas būtų ją suplėšęs ir dalį pasiėmęs sau.

– Kas čia atsitiko? – Mykolas žvalgėsi į kitas palapines.

– Ir kada...

– Neatrodė, kad čia *dabar* stovyklautų žmonės, nebent kažkada seniai seniai.

Krūmuose, kuriuose lindėdami berniukai ketino gąsdinti Barborą, sutraškėjo sausos šakelės ir abu krūptelėjo.

– Einam, Mykolai, gana, – Gustas timptelėjo draugą už šlaipios rankovės ir pajuto, kaip jis visas dreba.

– Nėra ryšio, – nors ir peršlapęs, Mykolo telefonas išsižiebė žalsva šviesele.

– Išjunk greičiau, dar kas nors...

Staiga iš krūmų išsoko milžiniškas žvėris.

Ar tai vilkas? Tamsoje buvo sunku suprasti. Žvėris atrodė liesas, be tankaus kailio, bent jau tiek berniukai galėjo įžiūrėti. Tačiau jo dydis – neįtikėtinas. Jei būtų atsistojęs ant užpakalinių kojų, tikrai būtų buvęs aukštesnis už vaikus.

Suakmenėję berniukai spoksojo į žvėrį ir stovėjo it įbesti. Mykolas saujoje gniaužė vis dar šviečiantį telefoną.

Akimirką pasimuistęs vietoje, žvėris keliais nerangiais šuoliais atsidūrė šalia berniukų ir, jų didžiulei nuostabai, pakilo ant užpakalinių kojų.

– Aaaatidooohhh, – gergždžiančiu žmogaus balsu sušvokštė žvėris, priekine letena išdrėksdamas telefoną iš Mykolo rankų.

Nieko nelaukdami Gustas su Mykolu dėjo į kojas miško link. Skuodė iš visų jėgų, vis kliūdami už krūmokšnių ir pagalių. Nei mėnuo, nei žvaigždės danguje nespindėjo, tad berniukai bėgo kone akiai.

– Palauk, – uždusęs Mykolas čiupo Gustui už rankos.